

Ctepisch
Ctephis
𐌸𐌹𐌸𐌹𐌸𐌹

Marcus Parvus Starmannus
𐌸𐌹𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹𐌸𐌹𐌸𐌹

Inhoudsopgave

- 3 Inleiding
- 4 Orthografie
- 6 Werkwoorden

Inleiding

Het Ctepisch (Ctepis $\overline{\Gamma\Lambda\text{J}^{\rho}\text{P}}$) is oorspronkelijk afkomstig uit de huidige Oost-Seovische regio Ctephon, en is de officiële taal van Seovië.

De naam Ctepisch is afkomstig van Ctep (oost) met de substantief-suffix “-is” wat gebruikt wordt voor een abstract iets. In dit geval zou het vertaald kunnen worden met het Oosters of de Oostelijke taal.

De precieze oorsprong van de taal is nog onbekend maar men vermoedt dat de taal afkomstig is uit de regio Scoiroi Oi (letterlijk: de gelovigen), ten Oosten van het Aerenon en de ruïnes van Aerekon. Hier zijn de oudst bekende schrijfsels in de taal gevonden (circa 3000 voor Christus). Een belangrijke plek voor archaeologische informatie zijn de ruïnes van Aerekon waar een schat aan schrijfsels werd gevonden in 1952 welke gedateerd zijn op 2500 voor Christus. Onderzoek wordt bemoeilijkt doordat de Seovische overheid terughoudend is met het toestemming geven voor opgravingen en onderzoek naar antieke artefacten, zeker, als mogelijke bevindingen niet in lijn zouden zijn met het Seoïsch dogma.

De verspeiding van het Ctepisch verliep gelijkmatig met de verspreiding van het Seoïsme. Dit komt voornamelijk door de status als officiële taal die de taal had binnen de religie als vehikel voor het verspreiden van de heilige geschriften.

Rond het begin van de jaartelling was het Ctepisch verspreid en werd het gebruikt door de elite als ambtelijke taal in een groot deel van huidige oost-Seovië.

Verdere verspreiding vond plaats vanaf de 16e eeuw door de ontwikkeling van Seovië als tempelstaat, waarin Ctepisch als officiële taal gebruikt werd in alle geledingen van de tempelorganisatie.

Na de landelijke instelling van het tempelonderwijs in 1872 werd Ctepisch gelijdelijk verspreid over het gehele land, waar het hedendaags de standaardtaal is.

Orthografie

Het moderne Ctepisch gebruikt in de praktijk het Ctepisch-Hongo schrift en het Ctepisch-Latijn schrift naast elkaar. Met name in een niet-wetenschappelijke omgeving is het standaard Ctepisch-Hongo (Ctëfinis / ᐅᐅᐅᐅᐅᐅ) schrift nog in alledaags gebruik.

Monografen			
Ctepisch-Hongo	Ctepisch-Latijn	IPA	Voorbeeld
ᐅ	a	/a/	Als in “ <u>la</u> t”
ᐅ̄	ā	/a/	Als in “ <u>laa</u> t”
ᐅᐅ	au	/au/	Ongeveer als in “ <u>mau</u> t” in het Duits
ᐅᐅ	b	/b/	
ᐅᐅ	c / k	/k/	
ᐅᐅ	q	/ku/	Als in “ <u>qu</u> iz”
ᐅᐅ	ch	/x/	Als in “ <u>ch</u> room” (Zuid)
ᐅᐅ	d	/d/	
ᐅᐅ	ð	/dʒ/	Als in “ <u>ju</u> mp”
ᐅᐅ	ě	/ɛ/	Als in “ <u>w</u> et”
ᐅᐅ	e	/e/	Als in “ <u>w</u> ee <u>t</u> ”
ᐅᐅ	ei	/æi/	Als in “ <u>re</u> izen”
ᐅᐅ	ē	/e:/	Als in “ <u>w</u> ete <u>n</u> ” (lang)
ᐅᐅ	eu	/ø/	Als in “ <u>ne</u> us”
ᐅᐅ	f	/f/	
ᐅᐅ	g	/ɣ/	Als in “ <u>w</u> age <u>n</u> ” (Zuid, zachte g)
ᐅᐅ	g̃	/g/	Als in “ <u>g</u> oal”
ᐅᐅ	ng	/ŋ/	Als in “ <u>w</u> an <u>g</u> ”
ᐅᐅ	gn	/ɲ/	Als in “ <u>ora</u> n <u>je</u> ”
ᐅᐅ	ı	/ɪ/	Als in “ <u>s</u> li <u>p</u> ”
ᐅᐅ	i	/i/	Als in “ <u>s</u> lie <u>p</u> ”

ἶ	ī	/i:/	Als in “Berlin” (“ie” lang) (Duits)
ι	l	/l/	
μ	m	/m/	
ν	n	/n/	
ο	o	/ɔ/	Als in “kop”
ο̄	ō	/o/	Als in “koop”
π	p	/p/	
φ	ph	/pʰ/	~Als in pack (Duits/Engels)
ρ	r	/r/	Als in Roma (Italiaans)
ξ	x	/ʃ/	Als in show (Engels)
σ	s	/s/	
τ	t	/t/	
θ	th	/ð/	Als in father (Engels)
υ	u	/u/	Als in “boer” (kort)
ῡ	ū	/u:/	Als in “boeren” (lang)
ϕ	v	/v/	
ζ	z	/z/	Als in “beige”
ζ	z	/z/	
υ	y	:y:	Als in “muur” (kort)
ῡ	ȳ	/y:/	Als in “muren” (lang)

Diagrafen

αι	ai	/aɪ/	Als in “rai” (Italiaans)
αῑ	ae	/a:i/	Als in “aaien”
ει	eī	/e:i/	Als in “heej”
οι	oi	/ɔi/	~Als in “hoi” (aangezette i)
οῑ	oe	/o:i/	Als in “hooi”
υι	ui	/ui/	~Als in “oej” (aangezette i)

Werkwoorden en adverbia

Er zijn twee standaard werkwoorduitgangen in het Ctepisch eindigend op, -an en -un, daarnaast zijn er een aantal onregelmatige werkwoorden.

De vorm op -an en -un is de infinitiefvorm

De stam wordt gevormd door het verwijderen van de uitgangen, -an of -un, waarna de suffix de tempus en modus aangeeft.

In tegenstelling tot het Nederlands maakt het Ctepisch in de derde persoon enkelvoud en meervoud onderscheid tussen mannelijke, vrouwelijke en onzijdige vormen. Deze corresponderen met adverbia en komen overeen met de gebruikte vormen voor zelfstandige naamwoorden en corresponderend adjectieven.

Het Ctepisch heeft de volgende tempora:

- I. Ðiphim – Tegenwoordige tijd/Praesens
- II. Ytis – Recent verleden tijd/Imperfectum recens
- III. Ðythis – Verleden tijd/Imperfectum/Perfectum
- IV. Ðythis Ainis – Oud verleden tijd
- V. E3is – Spoedig toekomstige tijd/Futurum
- VI. Euoiis – Toekomstige tijd/Futurum Propter

Het Ctepische gebruikt de volgende modi:

- I. Axunis – Indicatief
- II. Etognithis – Directief
 - Imperatief
 - Necessitatief
 - Deliberatief
 - Prohibitief
 - Hortatief
 - Precatief
 - Permissief
 - Propositief
- III. Irutxeis – Conditionalis
- IV. Autophis – Volitief
 - Desideratief
 - Optatief
 - Conjunctief
- V. Infinitief
- VI. Interrogatief

Negatief

De meest werkwoorden kunnen in een negatieve vorm gezet worden met de prefix, -u of -ux.

Bij het werkwoord Koscun (Vergeten) bijvoorbeeld:

"Kosca" - "Ik vergeet"

"Ukosca" - "Ik vergeet niet"

Bij een aantal werkwoorden die op een -u beginnen of werkwoorden die al negatief in vorm zijn kan dit echter niet.

Bij ufun (poepen), uian (eten) kan dit bijvoorbeeld niet.

In plaats van de prefix kunnen iu (als adverbium) en ux (adjectief) los gebruikt worden om de negatief uit te drukken. Iu als adverbium is vrij zeldzaam en vergelijkbaar met "neen" in het Nederlands. Ux verbuigt als een standaard adjectief, iu verbuigt **niet**.

Indicatief

De imperfectum recens en futurum propter komen in het Nederlands niet voor, maar zijn vergelijkbaar met het gebruik van de woorden zo (spoedig, snel, zodadelijk, dadelijk etc) en net (zojuist, zonet, pas geleden etc); om iets wat zo gaat gebeuren, of net gebeurt is uit te drukken.

De Imperfectum longae is vergelijkbaar met de voltooid verleden tijd of pluperfect

Infinitief Gagan (snijden)	Praesens	Imperfect- um recens	Imperfect- um	Imperfect- um longae	Futurum propter	Futurum
	(ik snijd)	(ik sneed net)	(ik sneed) (ik heb gesneden)	(ik had gesneden)	(ik snij zo/ ik ga zo snijden)	(ik ga snijden)
ik (a)	gag-a	gag-isa	gag-ifa	gag-ifia	gag-ěgna	gag-agna
jij (us)	gag-us	gag-isus	gag-ifus	gag-ifius	gag-ěgnus	gag-agnus
het (u)	gag-u	gag-isu	gag-ifu	gag-ifiu	gag-ěgnu	gag-agnu
hij (os)	gag-os	gag-isos	gag-ifos	gag-ifios	gag-ěgnos	gag-agnos
zij (e)	gag-e	gag-ise	gag-ife	gag-ifie	gag-ěgnes	gag-agnes
wij (ae)	gag-ae	gag-isaē	gag-ifaē	gag-ifiaē	gag-ěgnaē	gag-agnaē
jullie /zij (ui)	gag-ui	gag-isui	gag-ifui	gag-ifiui	gag-ěgnui	gag-agnui
jullie (m) (oi)	gag-oi	gag-isoī	gag-ifoī	gag-ifoī	gag-ěgnoī	gag-agnoī
jullie (v) (eī)	gag-eī	gag-iseī	gag-ifeī	gag-ifeī	gag-ěgneī	gag-agneī

Directief

Met de directief worden in het Ctepisch bevelen, toestemmingen, aansporingen, waarschuwingen, noodzakelijkheden en aanvragen uitgedrukt. Deze vormen komen grofweg overeen met de uitdrukking van de werkwoorden: moeten, mogen, dienen, behoren, laten, nodig hebben en willen.

Infinitief Gagan (snijden)	imperatief	Necessitatief /Deliberatief /Prohibitief	Hortatief /Precatief	Permissief /Propositief
	(snij!)	(ik moet snijden)	(ik zou beter/moeten snijden)(should)	(Laat ik snijden/mag ik snijden)
ik (a)		gag-ura	gag-ō3a	gag-ōna
jij (us)	gag-ō	gag-urus	gag-ō3us	gag-ōnus
het (u)	gag-ō	gag-uru	gag-ō3u	gag-ōnu
hij (os)	gag-ō	gag-uros	gag-ō3os	gag-ōnos
zij (e)	gag-ō	gag-ure	gag-ō3e	gag-ōne
wij (ae)		gag-urae	gag-ō3ae	gag-ōnae
jullie /zij (ui)	gag-oe	gag-urui	gag-ō3ui	gag-ōnui
jullie (m) (oi)	gag-oe	gag-uroi	gag-ō3oi	gag-ōnoi
jullie (v) (eī)	gag-oe	gag-ureī	gag-ō3eī	gag-ōneī

De conditionalis en volitief

Met de conditionalis wordt in het Ctepisch ongeveer de betekenis van het werkwoord "zouden" uitgedrukt. Het tijdaspect wordt binnen de conditionalis niet gebruikt; deze bestaat enkel in tegenwoordige tijd.

De volitief vormen zijn is een verzamelnaam voor vormen waarin hoop, angst en wensen van de spreker uitgedrukt kunnen worden.

De conditionalis is gebaseerd op de praesens en infixeert enkel een -i-, de volitieven zijn gebaseerd op de futurum vormen en voegen hier een -i- toe.

Infinitief Gagan (snijden)	Conditionalis Praesens	Volitief 1 Desideratief /Optatief /Conjunctief	Volitief 2 Optatief /Desideratief
	(ik zou snijden [als])	Ik wens/ik hoop te snijden	moge hij snijden
ik (a)	gag-ia	gag-ěgnia	gag-agnia
jij (us)	gag-ius	gag-ěgnius	gag-agnius
het (u)	gag-iu	gag-ěgniu	gag-agniu
hij (os)	gag-ios	gag-ěgnios	gag-agnios
zij (e)	gag-ie	gag-ěgnies	gag-agnies
wij (ae)	gag-iae	gag-ěgniae	gag-agniae
jullie /zij (ui)	gag-iui	gag-ěgniui	gag-agnui
jullie (m) (oi)	gag-ioi	gag-ěgnioi	gag-agnioi
jullie (v) (eī)	gag-ieī	gag-ěgnieī	gag-agnieī

Interrogatief

Voor de interrogatief, oftewel de manier waarop een vraag gesteld wordt, bestaat in het Ctepisch geen morphologische aparte vorm. De vraagstelling komt voort uit de klemtoon bij de uitspraak.

Gagos "hij snijdt" in vraagstellende vorm is dus simpelweg "Gagos?", waarbij de klemtoon bij de uitspraak op het einde van een woord ligt.

"Gagos, iu?" Is ook mogelijk en is vergelijkbaar met "hij snijdt, toch?"

Onregelmatige werkwoorden

Hieronder volgt een overzicht van de onregelmatige werkwoorden in het Ctepisch.

Onregelmatigheid wordt onderverdeeld in de volgende categoriën:

- Onregelmatige ik, jij, of hij-vorm in de praesens
- Onregelmatige stam voor de praesens en conditionalis
- Onregelmatige stam voor de volitieven en futura. (zachte stam)
- Onregelmatige stam voor de imperfecta, conditionalis en directieven. (harde stam)
- Onregelmatige imperatief

De harde uitgangen zijn de suffixa die aanvangen met u, ō en i

De zachte uitgangen zijn de suffixa die aanvangen met ě en a

Overige verschillen komen voor in de uitspraak bij andere tijden, deze onregelmatigheden zijn echter niet terug te vinden in de spelling.

Uitzonderingen hierop worden in het onderstaande schema dikgedrukt aangegeven.

"Zijn"

Een van de onregelmatige werkwoorden in het Ctepisch is zijn welke in de taal anders functioneert. De functie van het werkwoord zijn wordt in het Ctepisch vervuld door drie aparte werkwoorden.

- Gnās – in de betekenis van eigenschap of eigendom– Hij **is** lang
- Thěn – in de betekenis van locatie – Hij **is** in Italië
- Das – in de betekenis van bestaan – Hij **is** niet meer

Lijst onregelmatige werkwoorden (uitzonderingen dikgedrukt – Let op dit zijn enkel stamvormen)

	Praesens Ik / jij / hij	Stam Praesens / Conditionalis	Zachte stam ě en a	Harde stam u, ō en i	Imperatief -ō/oe
Gnas (zijn)	gnā gnus / gnos	nas-	gnas-	nas-	nās-
Das (zijn)	dā dus / dos	d-	das-	das-	dās-
Thën (zijn)	the-	the- zij: thene	thën-	then-	thën-
Txan (doen)	txā txius / thios	tx-	txas-	txās-	tx-
Uīas (liggen)	uī-	uī-	uī-	uīr-	uī-
Txeian (moorden)	txei-	txei-	txeit-	txei-	txei-
Uian (eten)	uin-	uin-	uin-	uit-	uin-
Thiuan (beledigen)	thia thius thios	thiut-	thu-	thiut-	thi-
Oiun (branden)	oil- oious / oios	oil-	oi-	oi-	oi-
Aaun (laten vallen)	aut-	aut-	au-	au-	aut-
Cteauun (sneeuwen)	-	het: cteautu	cteau-	cteau-	cteut-
Āfauun (hagelen)	-	het: āfautu	āfau-	āfau-	āfaut-
Oeauun (regenen)	-	het: oeautu	oeau-	oeau-	oeaut-
Deuun (schudden)	deu-	deus-	deu-	deu-	deu-
Euun (beëindigen)	eu-	eus-	eu-	eu-	eu-
Āxun (handelen)	āx-	āx-	ās-	āx-	ās-
Ʒōxun (werken)	Ʒōx-	Ʒōx-	Ʒōs-	Ʒōx-	Ʒōs-
Fāun (heersen)	fāra fāus / fāos	fār-	fār-	fā-	fā-
Pāan (verbannen)	pāfa pāus / pāos	pāf-	pā	pā-	pā-
Ufun (poepen)	uf-	uf-	uph-	uf-	uf-

Pefun (verdienen)	pea pef-	pef-	peph-	pef-	pef-
Siun (werpen)	si-	si-	si-	sin-	si-
Mneun (vissen)	mne-	mnen-	mnen-	mnen-	mne-

Adverbia

Het Ctephisch verbuigd adjectieven en adverbia vanuit dezelfde basisvorm.

Adverbia worden achter het werkwoord geplaatst en verbuigen mee met het bijbehorende werkwoord, waarbij de uitgang van de presens de uitgang is die aan het adverbium toegevoegd wordt.

Een uitzondering is de imperatief, waarbij de imperatief uitgangen overgenomen worden.

Voorbeelden:

lopen : sesan (stam ses-)

snel stam: peth-

zij lopen snel – sesui pethui

zij liepen snel – sesisui pethui

loop snel! - sesoe pethoe

Coniunctieve adverbia als derhalve, omdat en daarom gedragen zich in het Ctephisch als voorzetels, niet als adverbia.

Substantieven en adjectieven

Het Ctepisch heeft drie woordgeslachten; mannelijk, vrouwelijk, onzijdig en drie naamvallen; nominatief, accusatief en genitief / datief.

Er zijn in totaal twaalf declinaties waarvan slechts één vrouwelijk, drie mannelijk en maar liefst acht onzijdig. Vanuit de betekenis van een woord is een woord bij altijd in de juiste groep te plaatsen, hieronder volgt een kort overzicht:

- Vrouwelijk 1e: vrouwnamen, suffix voor iets mannelijks (kokkin, boerin)
- Mannelijk 1e/2e: mannennamen, suffix voor iets vrouwelijks (kok, boer)
- Mannelijk 3e: gereedschappen, wapens, objecten (zwaard, hamer)
- Neuter 1e: abstracte begrippen, objecten, water gerelateerde zaken, natuur (gelijkheid, theorie, rivier)
- Neuter 2e/3e/4e: natuur, plaatsen, steden, landen (Italië, heuvel)
- Neuter 5e: moderne leenwoorden (bordeaux,
- Neuter 6e/7e: woorden die enkel in meervoud voorkomen, ontelbare zaken (rijst, regen, rook)

Adjectieven

Het Ctephisch verbuigt adjectieven en adverbia vanuit dezelfde basisvorm.

Adjectieven worden achter het substantief geplaatst en verbuigen mee met het bijbehorende zelfstandig naamwoord en krijgen de uitgang die tussen haakjes in het overzicht is gegeven.

Voorbeelden:

man: eios (2e)

dier: koiis (5e)

land: pson (6e)

groot stam: scox-

de grote man: os eios scoxos

het grote dier: is koiis scoxis

het grote land: on pson scoxon

Comparatieven en superlatieven

Comparatieven en superlatieven worden gevormd door het toevoegen van -ub- of -oeb- aan de stam van het adjectief of adverbium, deze kunnen ook los erachter gezet worden, waarbij deze vormen losse uitgangen krijgen.

In zinnen met vergelijkingen of superlatieven wordt het werkwoord **is** vrijwel altijd weggelaten.

Voorbeeld:

man: eios (2e)

leeuw: oiěsos (2e)

snel stam: cop-

Het werkwoord (gnas – zijn) is optioneel.

De man is sneller dan de leeuw

A: Eios (gnos) cop-ub-os oiěso₃

B: Eios (gnos) copos ubos oiěso₃

De leeuw is het snelste

A: Oiěsos (gnos) cop-oeb-os

B: Oiěsos (gnos) copos oebos

Substantief- en adjectiefuitgangen

	Nominatief enkelvoud	Nominatief meervoud	Accusatief enkelvoud	Accusatief meervoud	Genitief enkelvoud	Genitief meervoud
Vrouwelijk						
1e	-e (-es)	-ei (-eis)	-ez (-ez)	-eīz (-eīz)	-em (-em)	-eīm (-eīm)
Mannelijk						
2e	-os (-os)	-oi (-oi)	-o3 (-o3)	-oi3 (-ě3)	-om (-om)	-o/-oe (-oi)
	-as (-as)	-ai (-ai)	-a3 (-a3)	-ai3 (-ě3)	-am (-am)	-a/-ae (-ai)
3e	-us (-us)	-ui (-ui)	-u3 (-u3)	-ui3 (-ě3)	-um (-um)	-u (-ui)
4e	-os (-os)	-ōsēs (-ēs)	-o3 (-o3)	-ōsē3 (-ě3)	-om (-om)	-ōsēn (-ēn)
	-as (-as)	-āsēs (-ēs)	-a3(-a3)	-āsē3 (-ě3)	-am (-am)	-āsēn (-ēn)
	-us (-us)	-usēs (-ēs)	-u3 (-u3)	-usē3 (-ě3)	-um (-um)	-usēn (-ēn)
Neuter						
5e	-is (-is)	-ēs (-ēs)	-ix (-ix)	-ěx (-ěx)	-im (-im)	-ēn (-ēn)
	-ēm (-ēm)	-ēs (-ēs)	-ix (-ix)	-ěx (-ěx)	-im (-im)	-ēn (-ēn)
6e	-on (-on)	-ēs (-ēs)	-ox (-ox)	-ěx (-ěx)	-in (-in)	-ēn (-ēn)
	-an (-an)	-ēs (-ēs)	-ax (-ax)	-ěx (-ěx)	-in (-in)	-ēn (-ēn)
7e	-un (-un)	-i (-i)	-ux (-ux)	-ix (-ix)	-uin (-un)	-in (-in)
8e	-is (-is)	-ii (-i)	-ix (-ix)	-ix (-ix)	-ium (-im)	-in (-in)
	-im (-im)	-ii (-i)	-ix (-ix)	-ix (-ix)	-ium (-im)	-in (-in)
9e	-ō (-os)	-i (-is)	-ōx (-ox)	-ix (-ix)	-ōm (-om)	-oe (-oe)
	-ā (-as)	-i (-is)	-āx (-ax)	-ix (-ix)	-ām (-am)	-ae (-ae)
10e	-ēs (-ēs)	-ēs (-ēs)	-ěx (-ěx)	-ěx (-ěx)	-ēn (-ēn)	-ēn (-ēn)
11e	-i (-is)	-i (-is)	-ix (-ix)	-ix (-ix)	-in (-in)	-in (-in)

Gebruik van naamvallen

Keixis - Nominatief:

De nominatief is de naamval die onder andere wordt gebruikt voor het grammaticale onderwerp van een zin, of zinsnede.

In het Ctepisch wordt het daarnaast gebruikt met voorzetsel waarbij het een vaste positie weergeeft en tegenstelling tot beweging bij de accusatief.

Het werkwoord thën, wat een constante positie benadrukt, gebruikt altijd de nominatief.

Voorbeeld:

man: eios (1e)

lopen : sesan (stam ses-)

zijn : thën (stam the-)

in : cui

huis : tōras (4e)

de man is in het huis – eios theos cui tōras

de man loopt in het huis – eios sesos cui tōraz

Siscinis - Accusatief:

De accusatief wordt gebruikt om het lijdend voorwerp van een zin mee uit te drukken.

Hij ziet **de vrouw** (*de vrouw is de accusatief*)

Bij voorzetsels als naast/op/onder/boven/in wordt de accusatief gebruikt om beweging uit te drukken, terwijl een vaste positie wordt uitgedrukt met de nominatief.

Scegenunis - Genitief / Datief:

Deze naamval vervult naast de genitief en datief functie ook de functie van ablatief.

De auto **van Jan** (genitief)

Ik geef de man **een cadeau** (datief)

Ik kom **uit Italië** (ablatief)

Hieronder volgt een specificatie met voorzetsels en bijbehorende naamvallen.

Voorzetsels + bijbehorende naamval

Voorzetsel	Nominatief	Accusatief	Genitief/Datief
ala		nabij / dichtbij	
bōe		opvolgend	
cui	binnen / in (positie)	in (beweging)	
cupe		in de richting van / naar toe	
dae		maar	
du			van / vanuit
ecō	buiten (positie)		uit (beweging)
ere	onder (positie)	onder (beweging)	
eresi	onderaan (positie)	onderaan (beweging)	
eitai		hoewel	
fō		krachtens / beneden	
ichys		behalve	
ir		tegen / contra	
irti	tegenover (positie)	tegenover (beweging)	
iru		voorheen / voor	
ipha		voorbij	
othō		daarom / dus / derhalve	
pa	door / via (positie)	door / via / per (beweging)	
pas		deze kant van	
peri		volgens / overeenkomstig / na afspraak	
phe	voor (positie)	voor (beweging)	
pxa			met
ris	naast / langs (positie)	naast / langs (beweging)	
ripe		aangaande / met betrekking tot / omtrent	
rytō		anders dan / anderszins	

rzu	op (positie)	op (beweging)	
rzusi	bovenaan / bovenop (positie)	bovenaan / bovenop (beweging)	
sce	boven (positie)	over (beweging)	
sere			sinds / vanaf
si	nabij (positie)	naar / aan	
sipā		zodoende / derhalve	
sixe		betreffende / qua	
sdeū		om / om te / zodat	
sfy	rondom (positie)	rondom (beweging)	
sfysi	omheen (positie)	omheen	
spis	achter (positie)	achter (beweging)	
sreai		ook / eveneens	
srextō		hetzelfde / evenzo	
ti		voor / wegens	
toi	bij, dichtbij (positie)	bij, dichtbij (beweging)	
txu		dus	
uōzei		toch, niettemin	
uxa			zonder
u3ō		na	
xae		tot	
xagō			in aanwezigheid van
xe		op	
xir	tussen (positie)	tussen (beweging)	
xpō		dan	
xri		de andere kant van	
xriu3o		waarna	
xta		omdat / vanwege	
xten		gedurende	
xter		in de loop van / terwijl	
ythisi		omwille van	

Lidwoorden

Lidwoorden worden voor het substantief geplaatst en zijn qua vorm afhankelijk van het type substantief, zoals in het schema onder in dit hoofdstuk is verduidelijkt.

Lidwoorden worden normaal enkel gebruikt indien er een referentie wordt aangegeven en worden zelden gebruikt als de en het in het Nederlands.

Lidwoorden kunnen in de meeste situaties vervangen worden door pronomen, iets wat zeer gebruikelijk is in het Ctepisch.

een	geen lidwoord
de / het	soms tot zelden
die/dat/dit/deze	wel een lidwoord / pronomen

die/dat/dit/deze

De man die ik zag is groot >

Kan verschillende constructies op leveren in het Ctepisch:

Cnerisa o eio3 o3 xěpo3 gnos: ik zag de man die/hij groot hij is

Met pronomen en werkwoord in de hij-vorm wordt een dubbele verwijzing naar "de man" gemaakt waarmee deze erg sterk benadrukt en belangrijk blijkt hier.

Cnerisa o eio3 o3 xěpo3 gnas: ik zag de man die/hij groot is

Het gebruik van het pronomen + infinitief legt geen extra nadruk in de zin.

Cnerisa o eio3 xěpo3 gnos: ik zag de man groot hij is

Enkel het gebruik van het werkwoord in de hij-vorm legt geen extra nadruk in de zin.

Cnerisa o eio3 o3 xěpo3: ik zag de man die groot

Een constructie zonder werkwoord geeft aan dat de man niet benadrukt is en deze door de spreker onbelangrijk geacht wordt.

Let op dat ook in deze zinnen "o" weggelaten kan worden afhankelijk van hoe de spreker de importantie van "de man" beziet.

Overzicht lidwoorden

	Nominatief enkelvoud	Nominatief meervoud	Accusatief enkelvoud	Accusatief meervoud	Genitief enkelvoud	Genitief meervoud
Vrouwelijk						
1e	-e (-e)	-ei (-ei)	-ez (-e)	-eīz (-ei)	-em (-e)	-eīm (-ei)
Mannelijk						
2e	-os (-o)	-oi (-oi)	-oꝛ (-ō)	-oiꝛ (-oi)	-om (-ō)	-o/-oe (-oe)
	-as (-a)	-ai (-ai)	-aꝛ (-ā)	-aiꝛ (-ai)	-am (-ā)	-a/-ae (-ai)
3e	-us (-u)	-ui (-ui)	-uꝛ (-ū)	-uiꝛ (-ui)	-um (-ū)	-u (-ui)
4e	-os (-o)	-ōsēs (-ēs)	-oꝛ (-ō)	-ōsēꝛ (-ēꝛ)	-om (-ō)	-ōsēn (-ēn)
	-as (-a)	-āsēs (-ēs)	-aꝛ (-ā)	-āsēꝛ (-ēꝛ)	-am (-ā)	-āsēn (-ēn)
	-us (-u)	-usēs (-ēs)	-uꝛ (-ū)	-usēꝛ (-ēꝛ)	-um (-ū)	-usēn (-ēn)
Neuter						
5e	-is (-is)	-ēs (-ēs)	-ix (-ix)	-ēx (-ēx)	-im (-im)	-ēn (-ēn)
	-ēm (-ēm)	-ēs (-ēs)	-ix (-ix)	-ēx (-ēx)	-im (-im)	-ēn (-ēn)
6e	-on (-on)	-ēs (-ēs)	-ox (-ox)	-ēx (-ēx)	-in (-in)	-ēn (-ēn)
	-an (-an)	-ēs (-ēs)	-ax (-ax)	-ēx (-ēx)	-in (-in)	-ēn (-ēn)
7e	-un (-un)	-i (-i)	-ux (-ux)	-ix (-ix)	-uin (-un)	-in (-in)
8e	-is (-is)	-ii (-i)	-ix (-ix)	-ix (-ix)	-ium (-im)	-in (-in)
	-im (-im)	-ii (-i)	-ix (-ix)	-ix (-ix)	-ium (-im)	-in (-in)
9e	-ō (-os)	-i (-is)	-ōx (-ox)	-ix (-ix)	-ōm (-om)	-oe (-oe)
	-ā (-as)	-i (-is)	-āx (-ax)	-ix (-ix)	-ām (-am)	-ae (-ae)
10e	-ēs (-ēs)	-ēs (-ēs)	-ēx (-ēx)	-ēx (-ēx)	-ēn (-ēn)	-ēn (-ēn)
11e	-i (-is)	-i (-is)	-ix (-ix)	-ix (-ix)	-in (-in)	-in (-in)

Persoonlijke voornaamwoorden

Persoonlijk voornaamwoord	nominatief	accusatief	genitief / datief
ik (a)	da	dax	dīn
jij (us)	us	ux	un
het (u)	-	-	-
hij (os)	os	oʒ	oe
zij (e)	eʃe	feʒ	feī
wij (ae)	bae	baex	baen
jullie /zij (ui)	bui	buix	buin
jullie (m) (oi)	boi	boiʒ	boim
jullie (v) (eī)	beī	beīʒ	beīm

Bij objecten worden geen persoonlijke voornaamwoorden gebruikt, daar worden deze vervangen door het lidwoord.

Stadsnamen

Aieton	Storm stad	
Ainausis	Oudevoort	
Aincton	Oudestad	
Asthōsidon	Sterbracht	
Atlanton Ixon	Nieuw Atlantis	
Bumezon	Herberg	
Cnephim	Uitkijkplaats	
Ctephirion	Tegenoosterzon	
Decoiion	Hertogenstad	
Ecupheiun	Keizershaven	
Eikōkeion	Eikō?stad	
Eitaeon	God van de zee	
Emon	Melkstad	
Fagnim	Tol? veld	
Fōtxis	Akkoordpoort	
Gnixoxon	Vreemdzee	
Gnōsion	Voorgebergtestad	
lālion	Jachtstad	
Ituphron	Vloedveld	
Ixausis	Nieuwvoort	
Kopoiim	Toezichtshoudersgebied	
Lithathis	Werkelijkheid	
Mnefis	Kleine vis	
Myresion	Reuzenheuvel	
Myrokon	Hoofdstad der reuzen	
Oiēsphon	Leeuwenveld	
Ōkim Āxis	Vierkaap	
Ophēkeion	Luisteraarsstad	
Osculim	God der groei	
Pasō	Deze kant	

Pathon	Bijfort	
Pefon	Kleinwater	Hvon
Pětseon	?	
Phophris	Heiligerol	
Phyron	Bliksemstad	
Psarthim	?	
Pxis Threnas	Sint Threnas	
Pxō	Heilig	
Scaftākeion	Slavenstad	
Scāki3on	Doornvallei	
Scifon	Oever	
Scipnyon	Kustboerderij	
Scoirō	Gelovig	
Scōpion	Zonbouwer	
Scuxepon	Ruige kust	
Sesubumon	Lopersgraf	
Sferēs Scoirēs	Miljoen gelovigen	
Sferonus	Bijmetaal	
Stānoiim	Slangenkasteel	
Sdun Eponus	Kustmarkt	
Spizōn	Achtervallei	
Stimon	Stim? stad	
Styris	Overwinning	
Sūiotoxoim	Hondenheuvel	
Taidēm	Platinumrivier	
Thāysis	Brug van Thā	
Teion Tānon	Vrijstad	
Thiūeukonis	Macht der goden	
Tirezōn	Plantconstructie	
Turō	Laat	
Txeō	Waarheid	
Ugnoinis	Verdedigers ?	
Ūixtais	Baastrand	

Uʒixis Is	De mist	
Vēm Ubisis	Ondiepe rivier	
Xbēnion	Entiteitsdomein	
Xēikon	Zandstad	
Xenacneion	Duizend bloemen	
Xeuiubumon	Kapiteinsgraf	
Xigoikon	Speermannenhoofdstad	
Xrilis Is	De gebeurtenis	
Xriphatoxim	Heuvel aan de Xripha rivier	
Xtisisim	Bewaker van de balans	
Zitim	?	